

GOBIERNO DI ARUBA

Minister di Enseñansa,
Ciencia y Desaroyo Sostenibel

L.G.Smith Blvd. 76
Oranjestad, Aruba
Tel. (297) 528 4900
Fax. (297) 528 7538

Datum: 14 Mei 2020

Ons kenmerk: MinOWD/A-3866/20

Bid nr.: -

Uw kenmerk: 13599

Betreft: Advies Heropening Scholen

Bijgaand(e) stuk(ken): Advies Directie Onderwijs dd. 4 mei 2020

Aangeboden aan: **Directie Onderwijs**

Hiermede zend ik U:

- ☐ retour
- ☐ ter goedkeuring
- ☐ om te behouden
- ☐ ter uitbetaling

☒ **akkoord en ter verdere afhandeling vanaf het nieuwe schooljaar 2020-2021**

Hoogachtend,

De heer dr. Armando R. Lampe

De Minister van Onderwijs, Wetenschap en Duurzame Ontwikkeling

Bestuurskantoor Minister van Onderwijs, Wetenschap en Duurzame Ontwikkeling	
Ing:	- 4 MAY 2020
Verz.:	
Volgnr.:	A-3866/20

Aan: De Minister van Onderwijs, Wetenschap en
Duurzame Ontwikkeling,
L.G. Smith Blvd. # 76,
Oranjestad,
Aruba

Ons kenmerk: 13599
Uw kenmerk:

Ref: 44

Betreft: Advies heropening scholen

Oranjestad,
4 mei 2020

Als gevolg van de COVID-19 crisis zijn de scholen op Aruba vanaf 16 maart 2020 gesloten. Gezien het feit dat de strenge regels t.a.v. de "shelter in place" langzaam worden versoepeld heeft Minister van Onderwijs, Wetenschap en Duurzame Ontwikkeling de opdracht gegeven om hem te adviseren over het herstarten van de scholen in de nieuwe tijd waar wij ons in bevinden waarin de komende jaren "social distancing" de nieuwe norm zal zijn.

In deze uitdagende tijd staan we voor het vraagstuk of we het pre COVID-onderwijssysteem moeten renoveren of innoveren. Met PEN 2030 als strategisch plan is reeds richting gegeven aan de innovatie van het onderwijs. De vraag is hoe de nieuwe normaal voor het onderwijs eruit gaat zien. Bij de herstart van het onderwijs kan het moment aangepakt worden om het gebruik van techniek in het onderwijs te stimuleren. Digitaliseren van het onderwijs biedt mogelijkheden tot het leveren van gepersonaliseerd onderwijs dat een van de doelen is van PEN 2030. Daarnaast is het innoveren van onderwijs een hoge prioriteit gezien dat we naar een nieuwe normaal gaan waarbij afstand houden de norm gaat worden en onderwijs voor een groot deel thuis zal moeten plaats vinden. Het is namelijk niet uitgesloten dat er weer onderbrekingen kunnen ontstaan in het onderwijs proces ten gevolge van de Pandemie. Het onderwijs moet bestendig gemaakt worden voor een nieuwe normaal en eventuele onderbrekingen.

Sinds half maart 2020 is de poging gedaan de inrichting van het onderwijs te renoveren door middel van aanbod van onderwijs middels het digitaliseren van materiaal. Alhoewel dit een positieve stap is in de richting van modern en meer prikkelend aanbod van onderwijs, blijft de leerling afhankelijk van het systeem waar de instructieverantwoordelijke (de leerkracht) verantwoordelijk is voor de bestuiving van kennis. Door deze crisis is het duidelijk geworden dat de verantwoordelijkheid die de leerkracht in deze tijden draagt, een enorme druk op hem als instructieverantwoordelijke uitoefent en de ontwikkeling van de leerling onbewust onderbreekt en stagneert. Opdat deze druk op de leerkracht verlaagd wordt en om zorg te dragen voor een ononderbroken ontwikkeling van de leerling is het belangrijk dat zowel de instructieverantwoordelijke als leerling 'empowered' worden binnen het huidige onderwijssysteem. Dit betekent een hele andere inrichting van het onderwijs waar de komende maanden de hand aan gelegd wordt.

Bij de overweging over het wel of niet openen van de scholen moet in eerste instantie de reden waarom de scholen gesloten zijn als uitgangspunt dienen. Hierbij gaat het om gezondheidsredenen. Van belang is dat DVG schriftelijk aangeeft wanneer het veilig is om leerlingen naar school te sturen zonder een groot besmettingsgevaar en waar scholen zich aan dienen te houden om besmettingen te voorkomen. Veiligheid van de leerlingen, maar ook leerkrachten en ouders moet voorop staan, voor wat betreft de coronavirusbesmettingen. Naast gezondheidsredenen dienen ook andere redenen in acht genomen worden zoals de kwetsbaarheid van kinderen thuis. Vooral kinderen die in een thuissituatie zitten waar ze weinig ruimte hebben om te bewegen, te leren en waar mishandeling en misbruik plaatsvindt hebben de structuur en veiligheid die de school hen kan bieden hard nodig. Opvang van leerlingen is ook nodig zodat ouders weer kunnen werken. De vraag hierbij is welke nieuwe normaal voor werk,

Aruba zal hanteren. Gezien de financiële crisis waar Aruba zich in bevind waarbij inkomsten van de overheid drastisch verlaagd zijn dient ook de onderwijswereld efficiënter ingericht te worden.

Op grond van het bovenstaande zijn samen met schoolbesturen de volgende scenario's geschetst ten aanzien van het heropenen van de scholen:

Scenarios	Overwegingen	Voorwaarden en aandachtspunten
1. Alle scholen blijven dicht en bereiden zich voor op een nieuw concept voor onderwijs in het nieuwe schooljaar	• Ruimte om voorbereidingen te treffen voor het herinrichten van het onderwijs om in het nieuwe schooljaar met de nieuwe vorm van onderwijsaanbod te kunnen beginnen. • Meer data beschikbaar van ervaringen in andere landen voor wat betreft veiligheid en aanpak. Verlaging eventuele risico's. • Hierbij kan gericht en sneller gewerkt worden aan verder inrichten (inhaalslag), de financiën en innovatie van het onderwijs en nieuwe vorm van aanpak sociale problemen met verantwoordelijke instanties.	• Strakke planning samen met schoolbesturen en zij met schoolleiders om opnieuw te kunnen starten binnen de nieuwe veiligheids kaders. In de tussentijd nascholen onder leiding van de schoolleider en aansturing van schoolbesturen gebruiken van de tijd tussen nu en augustus 2020 om de nodige trainingen op het gebied van het digitaal onderwijs te volgen. • Keuzes maken in online onderwijsmateriaal • Met partners aan tafel zitten om de zorg voor kinderen die het nodig hebben zodat deze de juiste zorg krijgen. • Met partners voorbereiden om schooltv, sport activiteiten en creatieve vakken vorm te geven • Hoger Onderwijs geeft aan digitaal door te gaan ook in augustus 2020 en heeft al besloten niet open te gaan. • Scholen voor voortgezet onderwijs geven ook aan er de voorkeur aan te geven om digitaal de lessen te blijven geven in ieder geval tot de juli vakantie 2020 en alleen de examenklassen de mogelijkheid te bieden het diploma te behalen.

2. Heropening van Kleuterschool voor kinderen waarvan de ouders ermee akkoord gaan	• Korte termijn zorg voor de leerlingen die de steun en veiligheid van school kunnen gebruiken (i.v.m. ongezonde thuissituaties, werkende ouders, e.d.). • Ervaring opdoen op een kleinere schaal met de nieuwe normen waarvan geleerd kan worden om vervolgens te optimaliseren voor alle scholen in het nieuwe schooljaar. • Opvang wordt geboden wegens sociaal en arbeidsredenen. • Innovatie, financiën en inrichten onderwijs kleuterschool lopen in een minder sneller tempo gezien energie en tijd gestoken zal worden in heropeningen scholen.	• Er moet overzicht zijn van wie de kinderen zijn die 'school' hoognodig hebben. • Leerplicht niet geldig tot de juli vakantie. • Het niet sturen van kinderen naar fysieke school heeft geen gevolgen voor de bevordering naar volgend klasniveau. • Richtlijnen voor het bepalen van welke kinderen teruggaan naar school en welke door kunnen gaan met onderwijs op afstand. Daarop de inrichting van de schoolweek aanpassen (2 of 3 dagen naar school etc). • Leerkrachtenbestand dient onderzocht te worden op risico leraren. • Steun van sociale veld voor opvang van behoeftige kinderen en dit netwerk verstevigen ter voorbereiding van het nieuwe schooljaar. • Protocol voor heropening met richtlijnen (met of zonder airco, open ramen en deuren etc). • Vooralsnog zijn schoolbesturen van kleuteronderwijs bereid hiertoe over te gaan echter hebben minstens een maand nodig om de voorbereidingen te treffen. Stellen voor om op 1 juni te herstarten tot de juli vakantie.
---	---	--

3. Heropening van Kleuterschool en Basisscholen voor kinderen waarvan de ouders ermee akkoord gaan.	• Korte termijn zorg voor de leerlingen die de steun en veiligheid van school kunnen gebruiken (i.v.m. ongezonde thuissituaties, werkende ouders, e.d.). • Ervaring opdoen met de nieuwe normen waarvan geleerd kan worden om vervolgens te optimaliseren voor alle scholen in het nieuwe schooljaar. • Opvang wordt geboden wegens sociaal en arbeidsredenen. • Innovatie, financiën en inrichten onderwijs kleuterschool en basisscholen lopen in een minder sneller tempo gezien energie en tijd gestoken zal worden in heropeningen scholen.	• Er moet overzicht zijn van wie de kinderen zijn die 'school' hoognodig hebben. • Leerplicht niet geldig tot de juli vakantie. • Het niet sturen van kinderen naar fysieke school heeft geen gevolgen voor de bevordering naar volgend klasniveau. • Richtlijnen voor het bepalen van welke kinderen teruggaan naar school en welke door kunnen gaan met onderwijs op afstand. Daarop de inrichting van de schoolweek aanpassen (2 of 3 dagen naar school etc) • Leerkrachtenbestand dient onderzocht te worden op risico leraren. • Steun van sociale veld voor opvang van behoeftige kinderen en dit netwerk verstevigen ter voorbereiding van het nieuwe schooljaar. • Protocol voor heropening met richtlijnen (met of zonder airco, open ramen en deuren etc). • Vooralsnog zijn schoolbesturen van kleuter en basisonderwijs bereid hiertoe over te gaan echter hebben minstens een maand nodig om de voorbereidingen te treffen. Stellen voor om op 1 juni te herstarten tot de juli vakantie.
--	--	--

4. Aan de schoolbesturen overlaten welke scholen wel, welke niet opengaan.	• Schoolbestuur heeft beter inzicht in de ontwikkeling van de school t.a.v. de aspecten gekoppeld aan de 'new normal' waarin 'social distancing' de norm is en onderwijs op afstand van essentieel belang is. • Afhankelijk van de behoeften van leerlingen voor hen onderwijs verzorgen (zie scenario 2) • Op grond van samenstelling van schoolteams/lerarenkorps • Scholen die equiped zijn onderwijs digitaal laten aanbieden • Scholen de optie geven om aanbod aan te bieden met steun van sociale zaken en dvg voor wat betreft zorg • Opvang wordt geboden wegens sociaal en arbeidsredenen. • Innovatie, financiën en inrichten onderwijs lopen in een wat minder sneller tempo gezien energie en tijd gestoken zal worden in heropeningen scholen.	• Richtlijnen voor het heropenen (of niet) van scholen. • Richtlijnen voor het plannen van de heropening in aug. 2020. • Vrijwilligheid bij ouders nachecken. • Vrijwilligheid van leerkrachten nachecken. • Mensen hebben settingen nodig om zich verder te ontwikkelen. structurele nascholing dient opgezet te worden zie verder activiteiten ter voorbereiding nieuwe schooljaar. • Leerplicht niet geldig tot juli vakantie.
---	--	---

3. Advies/voorstel

De gezondheid van het volk voorop, de veiligheid van onze kinderen, de onderwijs financiën en de innovatie van het onderwijs zoals neergelegd in PEN 2030, zijn de doorslaggevende factoren die ten grondslag liggen aan het advies voor het antwoord op de vraag of scholen wel of niet op 11 mei open dienen te gaan zodat kinderen fysiek opgevangen kunnen worden.

De voorkeur van de meeste actoren in het onderwijsveld is om de scholen dicht te laten en ruimte te krijgen om zich verder te ontwikkelen en voor te bereiden op de nieuwe manier waarop onderwijs verzorgd zal moeten worden in het nieuwe schooljaar. De komende 4 maanden (mei-augustus 2020) zullen hiertoe minimaal gebruikt dienen te worden.

Digitaal onderwijs vanuit voornamelijk de thuis situatie gaat de oplossing bieden voor de nieuwe normaal op het gebied van onderwijs.

Verplichte bijscholing leerkrachten en management

Om de nodige voorbereidingen voor het komend schooljaar te treffen dienen de leerkrachten en management leden 'empowered' te worden door middel van cursussen die bestemd zijn voor het aanleren van nieuwe vaardigheden en een nieuw model van werken eigen te maken.

Deze cursussen dienen verplicht gesteld te worden en worden als een nulmeting beschouwd om ons onderwijssysteem verder te kunnen innoveren.

Het gaat hier om cursussen met betrekking tot de volgende basisvaardigheden:

- ICT-vaardigheden
- Informatievaardigheden
- Mediawijsheid
- E-Learning per onderwijstype

Opdat de leerkrachten en managementleden vertrouwd raken met de nieuwe vorm van leren dienen deze cursussen online en voor leerkrachten en management leden binnen alle schooltypes verzorgd te worden.

Voor alle leerkrachten betekent het dat ze deze cursussen voor de aanvang van het nieuw schooljaar dienen te hebben gevolgd.

Herinrichting van het Onderwijs

De 4 maanden tijd zal tevens gebruikt worden voor de herinrichting van het onderwijs volgens de nieuwe normaal. Rekening wordt daarbij gehouden met de financiële situatie van het land. In bijlage 1 wordt een beeld gegeven van de activiteiten die op korte termijn dienen te worden uitgevoerd.

Vanuit sociaal- en arbeids- oogpunt, is de vraag naar zorg voor kinderen op zeer korte termijn groot. Het is om deze reden en uitgaande dat schriftelijk aangegeven is door DVG dat het veilig is om te starten, dat wij u adviseren om scenario 4 ten uitvoer te laten brengen. Dit moet gedaan worden op basis van vrijwilligheid van ouders en schoolbesturen waarbij zij zelf mogen beslissen of ze het verantwoord vinden om het kleuter en basisonderwijs te laten starten in juni 2020, met als doel voornamelijk de zorg voor kinderen te effectueren en in kaart te krijgen welke steun geboden moet worden aan kinderen en hun ouders.

Indien dit scenario zal gaan gelden zullen veiligheidsvoorschriften in samenwerking met de departementen van onderwijs en volksgezondheid aangeboden moeten worden aan de schoolbesturen en hun scholen. De nodige randvoorwaarden zullen in place moeten zijn.

Ondersteuning risico leerlingen

Binnen alle onderwijstypen zijn er leerlingen die zich in een kwetsbare leefsituatie bevinden. Rekening houdend met dat voor de meeste van deze leerlingen de school ook een sociale functie heeft, zal samen met Directie Sociale Zaken en haar NGO's een plan van aanpak opgezet dienen te worden voor iedere leerling die door de Leefsituatie niet aan

leren toekomt. In het geval dat deze leerlingen onbereikbaar zijn voor school, wordt er samengewerkt tussen stakeholders waaronder Bureau Leerplicht om deze leerlingen op te zoeken en te helpen. Tevens zal voor kinderen uit gezinnen met een zwak pedagogisch klimaat, opvang opgezet moeten worden.

Risico leerkrachten

Er dient rekening gehouden te worden met risico leerkrachten. Van deze leerkrachten kan niet verwacht worden dat ze fysiek aanwezig zijn op school. De taken binnen de school dienen zodanig verdeeld te worden dat alle leerkrachten geactiveerd worden tot het bijdragen aan duurzame oplossingen voor de schoolorganisatie.

Samenvattend komt het erop neer dat vanuit sociaal oogpunt en arbeid aan de schoolbesturen de keus geven wordt om op enkele kleuterscholen alsnog dit schooljaar als volgt onderwijs aan te bieden:

- Kleuteronderwijs: maximaal 40% fysiek (2 dagen op school) en de ouders hebben de vrijheid om te beslissen of ze hun kinderen thuishouden. Start per 1 juni 2020 tot en met 10 juli 2020

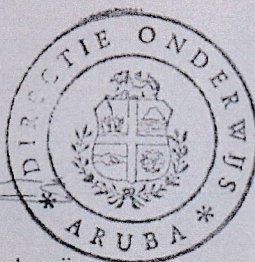
In schooljaar 2020-2021 zal het onderwijsaanbod er als volgt uitzien:

- Kleuteronderwijs 60% (3 dagen in de week) fysiek op school en 40% onderwijs op afstand;
- Basisonderwijs (klas 1 tot en met 6) zal per augustus 2020, 40% (2 dagen in de week) fysiek op school aangeboden worden en 60% op afstand;
- Algemeen voortgezet onderwijs: Ciclo Basico 40% (2 dagen in de week) fysiek op school en 60% op afstand;
- Algemeen voortgezet onderwijs: Ciclo Avansa 20% (1 dag per week) fysiek op school en 80% op afstand;
- Lager beroepsonderwijs: 40% op school (2 dagen in de week) en 60% op afstand rekening houdend met praktijkvakken;
- Middelbaar beroepsonderwijs 100% onderwijs op afstand;
- Hoger Onderwijs 100% onderwijs op afstand reeds van start.

Gaarne uw beslissing in deze

De Directeur Directie Onderwijs,

Mw. drs. A.M.R. Proveyer-Groot

c.c.: / inspectie van het onderwijs

bijlage: / concrete activiteiten ter voorbereiding nieuwe schooljaar

Bijlage 1. Concrete activiteiten ter voorbereiding nieuwe schooljaar

- Een greep uit de concrete activiteiten die in de 4 maanden en daarna zullen worden uitgevoerd zijn: Zorg dragen voor digitale voorzieningen voor alle leerlingen die hier niet over beschikken;
- Zorg dragen voor digitale leermiddelen (programma's en licenties) die voldoen aan de kerndoelen (PO), eindtermen (AVO), beroepskwalificatiedossier (BO);
- Zorg dragen voor programma's voor de Onderwijs Tv-kanaal;
- Overleggen met Sociale Zaken en Arbeid over de herinrichting van zorg voor kinderen en hulp aan ouders bij de nieuwe situatie waarin leerkrachten en ouders samen zorg dragen voor het onderwijs aan kinderen;
- Overleg met sportinstanties, creatieve opvang, muziek en Traimerdia programma's over zorg voor leerlingen en alternatieve lesmomenten;
- Zorg dragen voor 'contact plekken' en zorg thuis voor ouders en kinderen die daar behoefte aan hebben;
- Professionaliseringstrajecten voor docenten: gebruik technologie, faciliteren en toetsen;
- Informatiematerialen ter stimulering competenties mediawijsheid & informatievaardigheden;
- Helpdesk en (korte) trainingen digitale geletterdheid voor alle niveaus van het onderwijs;
- Platforms creëren om te leren (virtuele klas) en communiceren voor Docent- leerlingen, docent-ouders, docenten en schoolleiding, schoolhoofden en schoolbesturen, schoolbesturen-DEA-Inspectie;
- Bekostigingssystematiek voor subsidiëring digitale onderwijs;
- Opzet digitale infrastructuur;
- Monitoringsysteem (LVS, EMIS);
- Richtlijnen Document digitaal onderwijs tijdens de crisis;
- Plan van aanpak digitaal onderwijs na de crisis.